

ОФІЦЕР УКРАЇНИ

ЖУРНАЛ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ІМ. ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

**ВИПУСКНИКИ АКАДЕМІЇ,
ВІДЗНАЧЕНІ ДЕРЖАВНИМИ НАГОРОДАМИ ЗА
ОСОБИСТУ МУЖНІСТЬ І ГЕРОЇЗМ В ХОДІ АТО**

ОРДЕНОМ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО І СТУПЕНЯ

капітан ВОРОБЕЦЬ Степан Степанович (помертньо)

ОРДЕНОМ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ІІІ СТУПЕНЯ

капітан АРТЕМЕНКО Данііл Васильович

старший лейтенант ВЕНГРИН Іван Володимирович

капітан КОЛІСНИК Дан Вікторович

майор КРИШТУН Геннадій Ігорович

майор ШВЕД Сергій Олександрович

старший лейтенант БЕЛЮГА Євген Сергійович

старший лейтенант БІЛАШ Олександр Сергійович

старший лейтенант БУРЧАК Андрій Петрович

старший лейтенант ВЛАСЮК Олександр Михайлович

старший лейтенант ГАМАРНИК Олександр Михайлович

капітан ЛАНОВИЙ Максим Борисович

старший лейтенант МАСЛЄННІКОВ Деніс Костянтинівич

капітан СЛОМІНСЬКИЙ Євген Євгенович

ОРДЕНОМ «ЗА МУЖНІСТЬ» ІІІ СТУПЕНЯ

підполковник ГАСАЙ Петро Володимирович

капітан 3 рангу КУПА Олександр Сергійович

старший лейтенант ЛІСНЕВСЬКИЙ Михайло Михайлович

капітан ЧЕПУРНИЙ Євгеній Юрійович

капітан БАГІНСЬКИЙ Артем Григорович

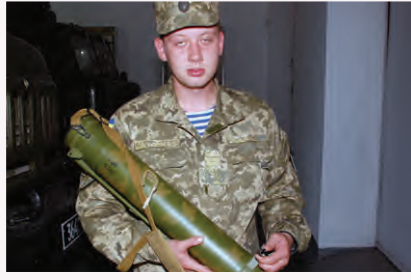
капітан ВОВКУНОВИЧ Андрій Олексійович

лейтенант КУЦЕНКО Микола Олегович (помертньо)

ДО ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ

**Пріоритети визначені,
зміни внесено. 4-5**

ЗАХИСНИК ВІТЧИЗНИ

**Першокурсники
із зони АТО 8-9**

КАФЕДРА: НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

**Незмінне правило
«трьох речей» 10-11**

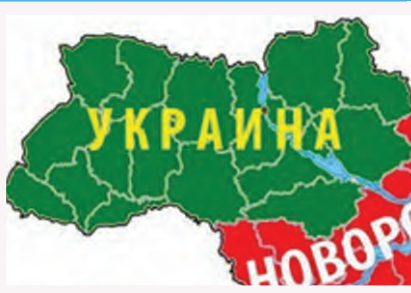

НАШІ ВИПУСКНИКИ

**За навчання - «золото»,
за мужність -
дострокове звання 16-17**

МІЖНАРОДНІ НАВЧАННЯ

Стрімкий тризуб - 2014 19

ТОЧКА ЗОРУ

**Реанімація Новоросії
як прояв імперського
синдрому Кремля 20-23**

ДОРОГІ ДРУЗИ!

Щорічно у першу неділю жовтня ми відзначаємо День працівників освіти.

Сьогодні, коли на сході нашої держави іде неоголошена війна, коли агресор зазіхає на нашу територіальну цілісність і незалежність, постають нові вимоги до Збройних Сил України.

Відтак, змінюється і система військової освіти. І наше завдання – виховувати нове покоління українських офіцерів, готувати їх на рівень сучасних вимог щодо професійного виконання службових обов'язків, ефективного використання озброєння і військової техніки. Для цього ми повинні забезпечити високу якість навчально-виховного процесу, залучати нові підходи та методиками й надалі залишатися кращими у своїй справі та бути прикладом для майбутніх офіцерів.

Я впевнений, наша спільна робота щодо підготовки та виховання дійсно фахівців своєї ратної справи дозволить підняти на новий рівень боєздатність нашого Українського війська!

Тож нехай і в подальшому вас супроводжує удача, незабутні хвилини гордості за успіхи своїх вихованців, їхня вдячність і добрі спогади. Я дякую вам за складну і відповідальну працю, за вашу терпимість і мудрість.

Начальник Академії сухопутних військ генерал-лейтенант Павло ТКАЧУК

ПРІОРИТЕТИ визначені, ЗМІНИ внесено

Цього року державне замовлення на підготовку військових фахівців у порівнянні з 2013 роком було збільшене фактично вдвічі. Фінансування видатків на військову освіту поточного року передбачене в обсязі понад 900 млн грн. Зрозуміло, що певних змін зазнає і сам підхід до вишколу майбутніх офіцерів.

Особливо з урахуванням Антитерористичної операції, яка продовжується на Сході нашої держави.

У переддень Дня працівника освіти наш кореспондент зустрівся з начальником навчального відділу Академії сухопутних військ підполковником Олексієм Шевченком і попросив розповісти про стан та перспективи розвитку навчального процесу Академії.

– Нинішня вступна кампанія до нашої Академії, як, власне, і до інших військово-навчальних закладів України, засвідчила зростання патріотичних настроїв серед молоді, – розпочав розповідь Олексій Миколайович. – Кількість тих, хто дійсно бажає пов'язати своє життя з професією захисника Вітчизни, зросла, що засвідчує небайдужість наших юнаків та дівчат до подій, які розгорнулися в проблемних областях держави.

Суттєвою особливістю стало й те, що разом із традиційними пільгами для військовослужбовців оборонне відомство спільно із Міністерством освіти і науки прийняли рішення щодо продовження терміну складання іспитів. Це надало додаткові шанси юнакам успішно скласти вступні екзамени. Відтак нині у нашій Академії навчаються військовослужбовці, які безпосередньо брали участь в АТО.

– Саме з урахуванням бойових дій на Сході України, наскільки я поінформований, і були внесені конкретні зміни в організацію навчально-виховного процесу...

– Безумовно, я не можу стверджувати, що ми кардинально змінили вектор підготовки майбутніх офіцерів. Однак пріоритети визначили, а відтак, у ході навчального процесу навчатимемо курсантів тому, що дійсно потрібно військовослужбовцю у сучасній війні. Так, сьогодні зміст занять наповнений досвідом, отриманим як підрозділами, так і їх командирами в ході АТО. І цей процес триває постійно. В найближчому майбутньому ми забезпечимо комплексність навчання не тільки за родом військ, але й організації

спільних групових вправ, практичних польових занять з навчальними групами різних спеціальностей. При цьому продовжуватимемо усіма засобами, особливо особистим прикладом усіх, хто задіяний у навчальному процесі, активно впливати на свідомість курсанта, його належне виховання.

– Олексію Миколайовичу, важлива роль у цих питаннях належить тим, хто планує навчання курсантів. Які основні напрями роботи вже виділені вашими підлеглими?

– Система планування особливих змін не зазнала, але певні корективи зроблять її більш гнучкою і такою, що забезпечить стабільність у послідовності проведення занять і тренувань. Ми й надалі позбавлятимемося практики, яка породжує стоси доповідей, звітів тощо. А це, в свою чергу, удосконалюватиме набуття нами європейських стандартів щодо освітнього процесу нашого вишу, дасть більше повноважень та можливостей творчості нашим факультетам, кафедрам. Власне це обов'язково позначиться на якійсь організації навчального процесу, дозволить об'єктивно оцінювати кожного курсанта, розкрити його таланти, надати впевненості.

– Гаразд, тоді більш конкретно скажіть, на чому будуть зосереджені основні зусилля навчального процесу, приміром, у вересні-жовтні?

– Упродовж перших місяців навчання ми активно впроваджуємо досвід Антитерористичної операції. Розпочали процес формування випусковими кафедрами дієвої системи групових вправ з використанням озброєння і техніки. Забезпечили проведення практичних комплексних польових занять, які сприятимуть відпрацюванню курсантами тактичних прикладів застосування підрозділів в АТО. Навчальні групи комплектуємо таким чином, щоб вони забезпечили проведення занять методом двосторонньої зустрічної гри. Зрозуміло, що прискіпливіше ставимось до адміністративного, наукового і методичного супроводження підготовки фахівців у 184 Навчальному центрі.

– Ще донедавна ви очолювали кафедру комплексів та приладів артилерійської розвідки. Знаю, що підтримували зв'язок із своїми випускниками.

Чи можете ви сказати, що нині бракує нашим вихованцям для належного виконання обов'язків як в зоні АТО, так і поза її межами?

– Я не помилюся, коли скажу, що у них недостатня самостійність щодо прийняття рішень, обмежені навички в управлінні вогнем, неконкретність у визначенні завдань підлеглим, наявність тільки теоретичних уявлень про організацію взаємодії між родами військ під час бою, здійснення маршу в умовах мінної небезпеки, засідок тощо. А ще, на їхнє визнання, вони мали лише теоретичні знання щодо ведення бою у місті, недостатні навички практичного ведення пошукових, рейдових дій, дій у складі тактичних десантів.

Словом, усе це й враховуємо при організації навчання з військово-спеціальних дисциплін, наукового узагальнення досвіду АТО і методичного супроводження внесення змін до занять.

Поряд з тим потрібно бути відвертими і чітко усвідомлювати, що ніхто, окрім самих науково-педагогічних працівників, не збере потрібну інформацію для навчання курсантів. І в цьому нам дійсно допоможуть наші випускники.

Приміром, я нещодавно отримав незвичні листи від свого вихованця, який нині перебуває на лікуванні у Центральному військовому шпиталі. Лейтенант Гера три місяці вів бойові дії в Луганському аеропорту. З гордістю за наших випускників можу зазначити, що Володимир має настільки твердий бойовий дух, що незважаючи на тяжке поранення спинного мозку і правої руки, знаходить в собі сили посилати мені есемесками не лише повідомлення, але й схематичні малюнки організації та ведення сучасного бою тактичними групами.

От саме це і повинно складати основу навчального матеріалу для узагальнення бойового досвіду і проведення заняття. Тому ми розглядаємо можливість створення робочих груп на факультетах, кафедрах, у науковому центрі, які б зайнялися збором подібної інформації від солдатів, сержантів, молодших офіцерів з її оперативним доведенням до всього особового складу Академії.

Бесіду вів Ігор МАХНО

КОРЕКТИВИ ВНОСИТЬ АНТИТЕРОРИСТИЧНА ОПЕРАЦІЯ

Семінар на кафедрі доходив кінця, а відтак, закінчувалось і обговорення нагальних проблем щодо застосування в зоні АТО ракетних військ і артилерії, внесення обов'язкових змін у навчальний процес підготовки майбутніх офіцерів. Підполковники Олександр Вахнін, Олександр Караванов, майор Максим Бахмат та інші говорили про розширення можливостей викладачів, комп'ютерні програми для проведення занять тощо. Власну точку зору щодо окреслених питань висловив і полковник запасу, працівник ЗС України Юрій Щавінський, який впродовж двох років викладає курсантам тактику, стрільбу, логістику, озброєння, засоби РХБ захисту за спеціальністю «управління діями артилерійських підрозділів». З ним я повів розмову після завершення семінару.

– Своє життя з військом я пов'язав не випадково: мій батько також був артилеристом, – розпочав нашу бесіду Юрій Віталійович. – Нині він у званні підполковника у відставці. 1978 року, після закінчення Калінінського суворовського військового училища, я поступив у Хмельницьке військово-командне училище імені Маршала артилерії М. Яковлева. З отриманням офіцерського звання відбув для проходження служби у Туркестанський військовий округ (м. Катта-Курган) на посаду командира взводу. Невдовзі став начальником розвідки дивізіону, старшим офіцером батареї, командиром батареї. А от службу в Прикарпатському військовому окрузі проходив на посадах командира батареї звукометричної розвідки, начальника штабу розвідувального артилерійського дивізіону.

Після закінчення 1996 року Академії Збройних Сил України Щавінського призначають командиром артилерійського дивізіону у 128-му

дивізіону. Та вже за рік він служить в управлінні ракетних військ і артилерії Західного оперативного командування на посадах старшого офіцера розвідувального, згодом – оперативного відділу. Завершив службу Юрій Віталійович заступником начальника РВіА – начальником відділу бойової підготовки Західного ОК.

– Три десятиліття ви віддали війську. Термін, погодьтесь, чималий. А відтак, навчаючи майбутніх офіцерів, ви сміливо покладаєтесь на свій особистий досвід. Чи впливає на навчальний процес участь наших військовиків в антитерористичній операції? Що зроблено науково-педагогічними працівниками вашого колективу? – запитую я у співрозмовника.

– Ні я, ні мої колеги у зоні, де відбувається антитерористична операція, не перебували. Однак ми постійно спілкуємося з нашими випускниками, які беруть участь у бойових діях на сході України. Це – старші офіцери артбатареї В'ячеслав Гібелінда, Дмитро Промохін, Володимир Шавкун та інші. Ми отримуємо оперативну інформацію про перебіг

тамтешніх подій, у свою чергу намагаємось їм допомогти своїми порадами. Приміром, як оформлювати бойові документи, таблиці стрільби тощо. Зрозуміло, що існують й інші джерела інформації... Тобто ми не знаходимося в ізольованому колі, що, в свою чергу дає, нам конкретну можливість вносити корективи у навчальний процес.

Наприклад, у так званій гібридній війні порядок застосування артилерійських підрозділів дещо відрізняється від вимог, викладених у бойових статутах, керівництві з бойової роботи вогневих підрозділів артилерії та інших керівних документах. Скажімо, «незвичним» є те, що батарея перебуває у базовому таборі. З отриманням команди на зайняття однієї з декількох позицій вона висувається у заданий район і власне під час руху отримує координати цілі. При цьому старший офіцер батареї оперативно розраховує дані по цілях і передає їх командирам гармат. Віяло він будує не в основному напрямку, а в напрямку на ціль. До речі, після обстрілу противника командири гармат самостійно залишають вогневу позицію.

Юрій Віталійович розповів також, що підготовка вогневої позиції батареї в зоні АТО полягає тільки у визначенні координат. Якщо під час переміщення координат цілі не отримано, то вогнева позиція не займається. А ось на блокпосту застосовують протитанкову гармату та міномет, який повністю закопаний в ґрунт. При цьому він веде вогонь півпрямую наводкою. Бусоль відсутня, а ціль бачить тільки командир міномета.

Колектив кафедри оперативного впроваджує в навчальний процес практичний досвід дій артилерійських підрозділів у зоні АТО, вносить зміни в робочі програми навчальних дисциплін «Управління діями артилерійських підрозділів» та «Бойова робота». Приміром, відтепер курсантам при проведенні лекційних занять окрім застосування артилерійських підрозділів в основних видах бою передається узагальнений і систематизований практичний досвід застосування артилерії при проведенні АТО з обов'язковим обговоренням недоліків цих операцій у перші дні.

При проведенні групових, практичних і тактико-спеціальних занять курсанти відпрацьовують навички в управлінні артилерійськими підрозділами при підготовці до бойових дій та виконанні вогневих завдань розрахунками командирських машин управління (на 1-му курсі), вогневидами взводами, взводами управління (на 2-му курсі), артилерійською батареєю та дивізіоном (на 3-4 курсах) у складі батальйонних тактичних груп. Особлива увага акцентуватиметься на відпрацюванні питань діяльності підрозділів у базовому районі, підтримці загальновійськових підрозділів у зоні відповідальності, організації взаємодії з частинами Національної Гвардії та добровольчими батальйонами.

Ретельніше відпрацьовуватимуться питання організації постійної охорони та оборони вогневих позицій, командно-спостережних пунктів, здійснення маршрута та переміщень, правильної побудови похідного порядку артилерійських підрозділів, виконання вогневих завдань як у складі батареї, так і окремими гарматами, завчасної підготовки вогневих позицій з визначенням основних кутотірів, ведення вогню в короткі терміни та негайного залишення вогневої позиції після виконання вогневого завдання, створення системи вогню на блокпостах і у базовому районі.

Для більш поглибленого вивчення теоретичного матеріалу, закріплення та узагальнення отриманих знань питання застосування артилерійських підрозділів в АТО в перелік курсових робіт внесені зміни. А у взаємодії з кафедрою тактики і кафедрою комплексів і приладів артилерійської розвідки проводиться уточнення щодо комплексного тактичного завдання у відповідності із бойовими діями на сході країни.

На моє запитання щодо конкретики змін тем занять, Юрій Віталійович розповів, що, приміром, в «Основи бойового застосування артилерійських підрозділів в сучасних умовах» додано навчальне питання про особливості застосування артилерійських підрозділів в миротворчих і спеціальних операціях, при проведенні антитерористичних операцій у складі батальйонних тактичних груп. У занятті «Ведення бойових дій артилерійськими підрозділами» з'явилося навчальне питання «Приклади застосування артилерійських підрозділів при проведенні АТО». Під час викладення проблем щодо ролі і місця ракетних військ і артилерії в сучасному загальновійськовому бою додано навчальне питання «Організація

взаємодії артилерійських та загальновійськових підрозділів при проведенні АТО в складі батальйонної тактичної групи».

– Цей перелік можна продовжувати, – пояснює співрозмовник. – АТО дійсно вносить конкретні корективи у навчання курсантів-артилеристів. Приміром, завтра курсанти нашого випускного курсу Олександр Степаненко, Олександр Орел, Олександр Сергієнко та інші долучаться до виконання своїх обов'язків у військах. Вони повинні бути всебічно підготовленими до дій за будь-яких найскладніших обставин.

Добре пам'ятаю, як під час служби у Туркестані ми виїхали у польовий табір. Прибули у визначений район під вечір і тягачі поставили у самісіньку багнюку. На це ніхто не звертав увагу. А коли вранці командир оголосив «тривогу», зрозуміли, в яку пастку потрапили: вночі «вдарив» мороз і гусенична техніка просто примерзла. За допомогою ломів та іншого приладдя ми звільняли свої машини від крижаного полону. Знадобилося більше півгодини, аби розпочати рух.

Згадав співрозмовник і інший випадок, коли капітаном прибув за тривоною до казарми, а особового складу батареї не застав. І в парку бойових машин його не було. Заспокоївся лише тоді, коли побачив командира відділення тяги, який доповів, що техніка в колоні і готова до здійснення маршруту. Розумна ініціатива, знання справи – ось що найбільш цінував й цінує нині полковник запасу Юрій Щавінський. А ще – нестримне бажання курсантів стати дійсно фахівцями своєї справи, щоб, як і їхні попередники, у скрутний для країни час заступити на захист її кордонів та українського народу!

Ігор МОСЕЙЧЕНОК

ПЕРШОКУРСНИКИ ІЗ ЗОНИ АТО

Такого поповнення Академія сухопутних військ ще не знала: цьогоріч курсантами стали справжні патріоти, які зі зброєю в руках захищали цілісність і недоторканність нашої держави. Вони, учасники антитерористичної операції на сході України, мужні, сильні, цілеспрямовані, вирішили здобувати офіцерський чин не лише завдяки кінострічкам про героїв чи юнацьким мріям... Серед них першокурсники факультету ракетних військ і артилерії сержант Андрій Слободянюк та старший солдат Андрій Козловський. Обидва нагороджені орденами «За мужність» III ступеня.

– Поспілкуйтеся із нашим поповненням, – дізнавшись про мету мого візиту, промовив заступник начальника факультету по роботі з особовим складом підполковник Юрій Полтавець. – Їм є про що розповісти.

Згодом відбулася наша розмова з першокурсниками-орденоносцями. Ось її фрагменти...

На вістрі спецпризначення

– Народився 1993 року в Хмельницькому, — розповідає сержант Андрій Слободянюк. — Був призваний на строкову службу, яку проходив у 80-й окремій аеромобільній бригаді. Через рік підписав контракт, і мене скерували у 8-й окремий полк спецпризначення, який дислокується на моїй батьківщині. Тобто до поступлення у виш мій стаж становив два з половиною роки...

Уся наша частина виїхала у зону АТО з початком напруги в регіоні. Я обіймав посаду командира відділення групи спецпризначення. Основні завдання, які ми виконували, стосувалися проведення розвідки. Потім був Краматорськ, Луганський аеропорт. А взагалі, важко перелічити усі місця, де довелося виконувати бойові завдання.

Що найбільш запам'яталося? Передусім 18 травня, коли ми відбили у сепаратистів переносний зенітно-ракетний комплекс, чим врятували наші «Сушки». Тоді дві, а може, й більше груп спецпризначенців були задіяні для засідки. Наша стояла біля кладовища. Знаєте, ми ніяк не могли збагнути, звідки по нас стріляють. Як на мене, була якась круговерть... Та невдовзі з'ясували, що терористи роз'їжджають на машинах і, відпрацювавши вогнем по наших підрозділах, одразу змінюють бойові позиції. Комроти доповів командирі полку і отримав наказ негайно знешкодити ворога. Операцію провели вдало: троє терористів загинули, двоє отримали поранення. Ми захопили ПЗРК та два заряди до неї.

А взагалі, обстрілювали у зоні АТО нас чи не щодня. Противник використовував «Гради», ПЗРК «Гром Е-2» польського виробництва, АГС.

27 липня, під час танкової атаки на наші позиції я отримав осколкове поранення. Потім були госпіталі: польовий, Харківський і Хмельницький. Лікувався до 15 серпня. Шкодує, що не складав під час поступлення до вишу екзамен з фізичної підготовки. Зрозуміло, що через поранення не займаюся нею і зараз. В Академії опановуватиму фах артрозвідника.

У 8-му полку залишилося багато друзів, з якими продовжую підтримувати зв'язок. Спілкуємося чи не щодня зі старшим солдатом Маратом Муратовим, санінструктором нашого підрозділу старшим солдатом Денисом Ляпуновим, який, власне, і надав мені першу медичну допомогу. Хлопці продовжують службу за контрактом, а мене підтримують у моему бажанні за п'ять

років здобути офіцерський чин. Орден «За мужність» мені вручав командир частини, проте, вважаю, що ця нагорода не лише особисто моя, а усіх хлопців нашого дружного підрозділу, який мужньо і самовіддано протидіяв терористам.

Корегуючи вогонь десантників

– У військо я пішов, не очікуючи на повістку, – розповідає старший солдат Андрій Козловський. – У Самбірському районі військового комітату написав заяву, пройшов медичну комісію, склав іспити з фізичної підготовки та був скерований до окремої аеромобільної бригади, де прослужив рік, який, вважаю, став для мене дійсно роком плідного навчання. У зону АТО виїхав 8 березня. І хоча службу проходив на посаді старшого розвідника-далекомірника, війна внесла свої корективи і я став корегувальником вогню. Доводилося вести запеклі бої за міста і села, але найбільш закарбувалися у пам'яті звільнені Слов'янськ і Семенівка, Георгіївка і Луганський аеропорт.

Нас часто обстрілювали, але й ми відповідали вогнем на ураження. Успішно діяли разом з добровольцями із батальйону «Айдар», танкістами. Запам'яталося те, як робили «коридор» для евакуації вбитих та поранених. А ось серед тих, хто служив зі мною в одній батареї, загинули солдати Ярослав Давидов та Андрій Одуха. Перший – від кулі, другий – від осколкових поранень. Їхні імена не зітруться з моєї пам'яті ніколи!

Я продовжую спілкуватися з моїми побратимами сержантом Богданом Лисюком, старшими солдатами Миколою Прокоповим та Владиславом Гуриком, солдатом Вадимом Лапачі. Це мужні і надійні товариші, які не шкодують сил і свого життя для миру в Україні. Вони – справжні патріоти та сміливі військовослужбовці. Щодо місцевого населення на сході України... Зустрічалися різні люди. Дехто відверто запитував нас – навіщо ми приїхали. Інші допомагали, чим могли, навіть інформували, коли і в який район під'їхав ворожий «Град». І таких людей набагато більше, адже вони усвідомлюють, що підтримка сепаратистів принесе лише смерть і розруху в цей регіон.

... Протягом багатьох років писав про ветеранів війни в Афганістані: тієї, як тепер кажуть, імперської війни. Але і вона, як і будь-яке збройне протистояння, мала своїх героїв. Сьогоднішня, так звана, гібридна війна, породжує нові героїчні та мужні вчинки українських військовиків. Упевнений, про це писатимуть та розповідатимуть не одному поколінню українців. І саме про них, справжніх патріотів, які, не шкодуючи власного життя, боролися нашу Батьківщину, що є найвищою цінністю для кожного справжнього громадянина, будуть створені пісні та кінострічки.

Бесіду вів Ігор МОСЕЙЧЕНОК

СТРІМКИЙ ТРИЗУБ – 2014

В один із днів міжнародних навчань «Репід Трайдент-2014» представникам дипломатичних відомств країн-учасниць та вищого військового керівництва України та США продемонстрували те, чого досягли міжнародні групи військовослужбовців за період бойового злагодження. Серед високопосадовців, зокрема, були командувач Сухопутних військ ЗС України генерал-лейтенант Анатолій Пушняков, Командувач сухопутних військ ЗС США в Європі генерал-лейтенант Дональд Кемпбел, секретар сухопутних військ армії США Джон МакХью, командувач Командування сухопутних військ НАТО генерал-лейтенант Фредерік Бен Ходжес, а також губернатор Львівщини Юрій Турянський, голова Львівської обласної ради Петро Колодій, загалом близько 100 високоповажних гостей та понад сотню представників вітчизняних та іноземних мас-медіа. Супроводжували гостей начальника Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного генерал-лейтенант Павло Ткачук, співкерівники навчання перший заступник начальника Академії сухопутних військ полковник Олександр Сивак та офіцер командування сухопутних військ ЗС США в Європі полковник Альфред Рензі.

Для гостей організували показовий штурм будинку із використанням димових шашок та холостих патронів. Усе відбувалося в умовах, максимально наближених до бойових. Завдання виконувала молдовська група військовослужбовців разом із нашими курсантами. Польські військовики здійснювали прикриття.

З неменшою цікавістю спостерігали гості за діями військовослужбовців, які навчалися, як поводитися із вибуховими пристроями, виявляти їх та знешкоджувати, як відпрацьовувалися прийоми поведіння із терористом-смертником, шляхи виходу із засідки із застосуванням саморобних вибухових пристроїв та стрілецької зброї. Продемонстрували їм і правила та умови організації польового табору, те, як здійснюється організація охорони та оборони важливих об'єктів та інфраструктури польового військового містечка. Вони оглянули також інфраструктуру Міжнародного центру миротворчості та безпеки. Завершився візит високоповажних осіб на навчання «Репід Трайдент-2014» брифінгом із представниками засобів масової інформації.

– Військовослужбовці армії 15 країн тренуються зараз на території навчальних полів Міжнародного центру миротворчості та безпеки. Це ознака єднання націй навколо ідей збереження миру та стабільності у всьому світі, – відзначив командувач Сухопутних військ ЗС України генерал-лейтенант Анатолій Пушняков. **– Ми відчуємо підтримку міжнародної спільноти у векторі захисту нашої територіальної цілісності та суверенітету. І докладемо максимальних зусиль для продовження конструктивної та продуктивної роботи у цьому напрямі.**

Відповідаючи на запитання журналістів, генерал-лейтенант Анатолій Пушняков відзначив, що такі навчання надають українським військовим можливість вивчити досвід збройних сил різних держав, щоб потім впроваджувати сучасні методики у підготовці наших підрозділів. Представники США у свою чергу підкреслили, що Україна та її збройні сили користуються значним міжнародним авторитетом та підтримкою світової спільноти. Внесок України у справу протидії світовим загрозам та викликам не залишається поза увагою і отримав значну підтримку на міжнародній арені, що слугує запрошенням країні для подальшої інтеграції у світові інституції.

Високоповажні гості ознайомилися також із навчально-матеріальною базою Академії сухопутних військ у пункті постійної дислокації.

НЕЗМІННЕ ПРАВИЛО «ТРЬОХ РЕЧЕЙ»

«... Військові інженери у визволених районах АТО встановили чотири мости, які поєднали густонаселені райони Донецчини та Луганщини.

Їхню надійність військовики перевірили особисто: вони першими на бойових машинах здолали встановлені переправи».

Ці рядки із офіційного сайту оборонного відомства чи не одразу наштотхнули на думку: а чи відбулися якісь зміни у діяльності академічної кафедри тактики підрозділів бойового (оперативного) забезпечення з урахуванням Антитерористичної операції на Сході нашої держави? Розтлумачити проблему довірила полковнику у відставці, а нині старшому викладачу Володимиру Павлючику. Та вже за кілька хвилин спілкування дійшла висновку, що життєвий досвід співрозмовника не просто сприятиме вивченню географії, а заслуговуватиме на особливу увагу.

Його ратний шлях – це шлях від курсанта і до начальника інженерних військ Західного оперативного командування. Відлік починається 1969 року, коли став курсантом Кам'янець-Подільського вищого військово-інженерного училища. Розповідає, що відгукнувся на пораду працівника військомату під час призовної комісії. Особливо не роздумував, адже з дитинства був натхненний батьком, який все життя працював будівельником, але мріяв про кар'єру військового.

– Хіба міг тоді я збагнути, що обрані мною інженерні війська не лише зводять фортифікаційні споруди, але й долучаються до їхнього руйнування, – розповідає Володимир Павлович. **– Тому весь практичний та теоретичний матеріал відразу вбирив у себе немов губка. При цьому, без удаваної скромності, завжди намагався бути краще за однокурсників.**

За результатами державних іспитів лейтенант Павлючик був скерований до Центральної групи військ (на той час Чехословаччина. – Авт.), де, вважає, протягом п'яти років відбувалось становлення молодого офіцера, спочатку на посаді командира взводу інженерної роти, а згодом і командира роти. Та найбільше усвідомлення важливості своєї спеціальності відбулось 1978 року, коли разом із підрозділом здійснив перший виїзд на полігон Капустин Яр (**Капустин Яр – ракетний військовий полігон в північно-західній частині Астраханської області, був створений 1946 року для випробувань перших радянських балістичних ракет. Площа – близько 650 км². Розташований переважно в Росії, але займає також землі в межах Атирауської і Західно-казахстанської областей Казахстану.** – Авт.)

Його колектив забезпечував фортифікаційне обладнання пунктів управління бригади, дивізіонів та стартових бойових позицій батарей.

– Я вперше побачив на власні очі усю міць ракетних та інженерних військ, – розповідає співрозмовник. **– За результатами цих пусків мене заохотили медаллю «За бойові заслуги» та призначили начальником штабу окремого інженерно-саперного батальйону механізованої дивізії.**

І після цього офіцер не зраджує своєму правилу бути попереду всіх, служити так, щоб бути прикладом для підлеглих. Однак усвідомлює, що на досягнутому зупинятися не можна, а тому 1982 року успішно складає іспити до Військово-інженерної академії, по закінченні якої скеровується на Далекий Схід на посаду начальника інженерної служби танкової дивізії.

Як говорить Володимир Павлович, саме екстремальні випробування на «тому краю» колишнього Союзу були неоціненними для його подальшої служби. Адже доводилось налагоджувати службу інженерних підрозділів під час експериментальних тактичних навчань, у тому числі з бойовою стрільбою. При цьому ніхто не зважав, що на вулиці мороз – 30-40°, а земля промерзає на два метри. Та коли ти справляешся з важким завданням, менш значущі виконуєш, як правило, на автоматі...

Наступним кроком стала для офіцера служба у штабі загальновійськової армії на Сахаліні. Саме тут він «довершив» загальну картину дійсно особливої відповідальності інженерних військ: інженерне обладнання оборони Курильських островів та прикордонних районів суттєво відрізнялись від виконання звичайних завдань. А це не що інше, як неоціненний досвід щодо

зведення фортифікаційних споруд, облаштування опорних пунктів та вогневих точок прикордонних районів.

Після проголошення Україною незалежності Володимир Павлючик, не роздумуючи, одразу написав рапорт про перевід в Україну. На той час він обіймав досить високу посаду – начальника інженерної служби Армії, і зрозуміло, що такий крок офіцера викликав безліч запитань.

– Всі мене про це запитували. Тим більше що знали: я народився на Далекому Сході, – розповідає Володимир Павлович. **– Доводилося пояснювати, що я – українець, що батьків 1952 року виселили на інший бік Союзу за їхню стійку проукраїнську позицію...**

...По закінченні Академії Збройних Сил України Володимир Павлючик був скерований у Прикарпатський ВО. Спочатку обіймав посаду начальника штабу, а згодом очолив інженерні війська округу. 2007 року, звільнившись з лав Збройних Сил України, він розпочав викладацьку діяльність в Академії сухопутних військ на кафедрі тактики, де займався відпрацюванням навчальних програм та методик. А коли 2012 року в Академії було сформовано факультет підготовки інженерних військ, Володимир Павлович цілком долучився до підготовки фахівців інженерної справи.

Відтак кожне його заняття – це як захоплююча подорож у невідомий світ. У світ макетів місцевості, схем та креслень, документів та настанов, фортифікаційних обладнань та понтонних мостів. І на кожному занятті він практично зіставляє знання своїх вихованців з набутим досвідом. При цьому твердо переконаний, що дійсно має право вимагати виконання поставленого завдання, адже за будь-яких складних обставин зможе його виконати сам.

А ще у нього є правило «трьох речей», в яких офіцери мають ідеально розбиратись: люди, топокарти і техніка. Саме це викладач щоразу втлумачує курсантам. Особливо за нинішньої складної ситуації на Сході держави. Тому кожне своє заняття Володимир Павлович розпочинає з аналізу бойових завдань, які доводиться виконувати українським підрозділам в зоні АТО.

– Кожний практичний приклад – це незамінний досвід, адже час іде, змінюється техніка, ведення бою, іншим стає озброєння, – говорить він. **– І я завжди наголошую курсантам: кожна операція наших військовиків на Сході доводить, що інженерна справа – це та складова, яка при уважному її застосуванні обов'язково врятує життя наших бійців. Тому не випадково я**

підтримую зв'язок із своїми вихованцями, аби навчити нинішніх курсантів усьому тому, що потрібно офіцеру в бойових умовах.

Капітан Ірина ШАПОВАЛОВА
На знімках: полковник запасу
Володимир ПАВЛЮЧИК під час занять

Доктор медичних наук, Заслужений лікар України генерал-лейтенант медичної служби запасу Володимир Пасько добре відомий колективу Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. Майже два роки він, заступник Міністра оборони України, курував гуманітарний напрям роботи оборонного відомства, а відтак, неодноразово відвідував та інспектував наш виш у непростий період його становлення як базового для Сухопутних військ ЗС України

«МОЯ ВЛАСНА ДОЛЯ — ПЕРЕТИН УСІХ ПРОБЛЕМ НАШОЇ ІСТОРІЇ»

У ході таких візитів він не лише ретельно відслідковував процес переходу на той час військового інституту, скажімо так, на нові рейки, а й надавав конкретні рекомендації керівництву щодо подальшої підготовки фахівців для Українського війська та інших силових структур держави, при цьому постійно наголошував на високій довірі, яку виказало керівництво Міністерства оборони України львів'янам. «Хочу, аби усі усвідомили: тут, у місті Лева, повинен невдовзі постати дійсно потужний видовий військово-навчальний заклад на кшталт американського Вест-Пойнту. Усі можливості для цього є!».

— Володимир Васильович дійсно був не байдужим до наших проблем, тому вів предметний діалог із керівництвом Національного університету "Львівська політехніка", структурним підрозділом якого на той час був наш інститут, — розповідає генерал-лейтенант Павло Ткачук. — Це була надзвичайно відповідальна посадова особа, патріот своєї справи, людина доброзичлива, допитлива, людина, яка перш ніж приймати рішення, надзвичайно ретельно вивчала проблему. Приміром, він не одну годину обговорював з ректором Юрієм Рудавським таку освітянську модель, яка б дозволила прорахувати і максимально ущільнити навчальний час курсантів, а відтак, досягти того, аби випускнику нашого вишу після 4 років навчання видавати повноцінний диплом, який би забезпечив йому при потребі використання його знань і спеціальності у цивільному житті. Таким чином він забезпечував соціальний захист українських офіцерів, їхніх сімей.

А ще генерал Пасько як заступник очільника оборонного відомства надзвичайно переймався проблемою підготовки офіцерів медичної служби запасу. Він пропонував з урахуванням нагальних потреб це питання не просто врегулювати, а уважно поставитися до нього і в жодному разі не відмовлятися

від напрацьованих методик, навчально-матеріальної бази, науково-педагогічних працівників тощо. Словом, усіляко підтримував десятиліттями функціонуючу школу екстремальної військової медицини. З цієї метою відвідував медичні університети держави, на власні очі, а не з доповідей різноманітних контролюючих інстанцій, пересвідчувався в їхніх можливостях та напрацюваннях.

Володимир Васильович надзвичайно пишався тим, що є українцем. В своєму останньому інтерв'ю для одного центрального видання він наголосив: «Такий вже закон буття, що кожна людина належить до певного народу... «Людини світу» не буває — це нісенітниця, вигадана егоїстичними і холодними душею людьми задля виправдання своєї байдужості до рідної землі, народу й задля особистої зручності. В закордонному паспорті громадянина будь-якої країни є графа nationality. Тому навіть найзапекліший українофоб, але, на жаль, наш громадянин, змушений змиритися з визначенням у цій графі: ukrainian. Уся різниця в тому, що він змушений миритися, а я — тишуся. І дуже шкодую, що графу «національність» вилучили зі свідоцтв про народження і паспортів. Мій онук Тарас знає, що він українець. Моя онука Мирослава — ще немовля, але настане час — і її навчимо». І це не просто слова, все життя є тому підтвердженням. «Моя власна доля — перетин усіх проблем нашої історії», — його слова.

Народився Володимир Васильович 10 жовтня 1946 року в селі Великі Бірки на Тернопіллі. Його батьки — українці з козацьких родів Полтавщини, були відряджені в Західну Україну наприкінці Другої світової війни для роботи в органах державної влади.

1971 року він закінчив Військово-медичну академію ім. С.М. Кірова в Ленінграді. Службу проходив у повітрянодесантних військах на посаді

начальника медичної служби полку, навчався в ад'юнктурі ВМедА з організації медичного забезпечення Збройних Сил (1972–1975 рр.), був начальником медичної служби мотострілецької дивізії (1982–1984 рр.), що діяла в складі Обмеженого контингенту радянських військ в Афганістані. З 1984 по 1992 рік — знову викладач і старший викладач (доцент) Військово-медичної академії в Ленінграді.

З проголошенням Україною своєї незалежності полковник медичної служби Володимир Пасько робить свідомий життєвий вибір на користь Батьківщини. Ось як пригадував він той час: «...Щиро кажучи, сама постановка питання для мене восени 1991 року виглядала б дещо дивною. Не кажучи вже про сьогоднішній день. Так, я був полковником Радянської Армії, цілком облаштованим у Ленінграді доцентом Військово-медичної академії. Так, мені нічого не бракувало, був там цілком своїм. Але ж я почувався українцем з діда-прадіда. Мій батько-офіцер часто повторював мені: «Ми, синку, із запорозьких козаків». Мати — також козацького роду... Тож, коли СРСР почав руйнуватися і Україна проголосила державну незалежність, у мене не виникало жодних запитань, якому народові і в якій армії служити. І вже 12 вересня 1991 року рапорт із проханням перевести на службу до Збройних Сил України, адресований вищій на той час в Україні посадовій особі — голові Верховної Ради Л. Кравчуку, — передав до секретаріату в будинку під куполом».

Не чекаючи на відповідь, він домігся довгострокового відрядження (листопад — грудень 1991 р.) до Києва й активно долучився до будівництва Збройних Сил України, працюючи в новоствореному Центральному апараті Міністерства оборони України, спочатку як прикомандирований, а з березня 1992 року — на постійній основі. Володимир Васильович розробив розгорнуту

концепцію побудови системи військово-медичної освіти і науки в Україні. Значною мірою завдяки його зусиллям і напрацюванням однодумців 1993 року був створений вищий військовий спеціальний навчальний заклад нового типу – Військово-медичне відділення при Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця, першим керівником якого і був призначений Пасько.

У листопаді 1994 року як фахівець у галузі соціальної медицини, передусім її військових аспектів, він обійняв посаду начальника організаційно-планового управління – заступника начальника Головного військово-медичного управління МО України, на якій здійснював безпосереднє керівництво створенням системи медичного забезпечення Збройних Сил самостійної Української держави на военний час і в надзвичайних ситуаціях.

За його безпосередньої участі було підготовлено Постанову Кабінету Міністрів України № 820 від 16 жовтня 1995 року «Про створення Української військово-медичної академії». А ще було доручено здійснити реалізацію цієї Постанови – забезпечити практичну реорганізацію існуючих на той час військово-медичних навчально-наукових структур, очолити новостворену Академію та організувати виконання нею завдань, властивих вищій школі. Під його керівництвом Академія здобула найвищий – IV рівень державної акредитації і стала – провідним освітньо-науково-інформаційним центром військової медицини України. Очоловав виш від дня його заснування в січні 1993 року до серпня 2003 року.

У серпні 1998 р. полковнику Паську було присвоєне військове звання генерал-майор, а в серпні 2001 р. – генерал-лейтенант медичної служби.

Звільнився з лав Збройних Сил у запас у вересні 2003 року і працював на керівних посадах у недержавних структурах. З лютого 2005 року по грудень 2006 року був заступником Міністра оборони України і курирував кадрову, соціально-гуманітарну й інформаційну політику, військову освіту і науку, охорону здоров'я військовослужбовців.

Звільнений з державної служби у грудні 2006 р. у зв'язку з досягненням пенсійного віку, працював професором Української військово-медичної академії, головним редактором науково-практичного журналу Міноборони «Військова медицина України».

Упродовж всієї своєї діяльності В.В. Пасько активно займався науковою роботою. 1987 року захистив кандидатську дисертацію на тему «Організація медичного забезпечення частин і з'єднань Обмеженого контингенту радянських військ в Афганістані при веденні бойових дій». В лютому 2002 року рішенням Атестаційної колегії МОН України йому було присвоєне вчене звання професора. У травні 2002 р. захистив у НМУ ім. О.О. Богомольця докторську дисертацію зі спеціальності «Соціальна медицина» на тему «Наукове обґрунтування системи підготовки і підвищення кваліфікації кадрових ресурсів військової медицини в Україні».

Він – автор понад 60 друкованих наукових праць і 15 публікацій громадського і військово-патріотичного спрямування. Ініціатор створення і провідний співавтор перших в Україні сучасних російсько-українських словників військово-медичної термінології, а також Російсько-українсько-англійського алфавітного довідника з військової та екстремальної медицини.

Під час служби в Радянській Армії Володимир Васильович за успішне керівництво медичною службою в бойових умовах був нагороджений орденом Червоної Зірки і почесним знаком «Відмінник охорони здоров'я СРСР»; за підготовку керівного складу військово-медичної служби іноземних армій – орденом Дружби (Республіка В'єтнам).

За службу в Збройних Силах України удостоєний почесного звання Заслужений лікар України, нагороджений

відзнакою МО України «Вогнепальна зброя» (2001); відзнакою Президента України «Іменна вогнепальна зброя» (2006).

Головним захопленням генерала Володимира Паська, який 2004 року став членом Національної спілки письменників України, була літературна творчість. 1999 року вийшла його перша книга «Ночь забытых песен», 2001 – «Час прощення», 2004 – «Пора истины», 2012 – «Звання – слухач. Нотатки лікаря-генерала».

А завершити розповідь про цю неординарну особистість хочу його висловлюваннями, які є надзвичайно актуальними для нинішніх курсантів – майбутніх офіцерів Українського війська. Він був твердо переконаний, що дев'яносто відсотків загальнокультурних і значну частину загальноосвітніх знань людина здобуває поза офіційною системою освіти. Саме ці знання роблять її, по-перше, справді освіченою, по-друге, справді свідомим громадянином своєї країни, який упродовж свого життя повинен сповідувати сім сакральних понять, ставлення до яких і зумовлює його світогляд, його вчинки. Це – земля, нація, мова, культура, мораль, рід і сім'я, людина. «Лише після всього цього, в комплексі загальнолюдських цінностей, можна з достатньою обґрунтованістю вести мову про саму людину як самоцінну творіння чи то природи, чи то Господа Бога», – підсумував генерал Пасько у бесіді з журналістом у своєму останньому інтерв'ю.

Ігор МАХНО

Пішов з життя видатний учений у галузі соціальної медицини та організації медичного забезпечення Збройних Сил, перший ректор Української військово-медичної академії, заступник Міністра оборони України (2005–2006 рр.), доктор медичних наук, професор, Заслужений лікар України, член Національної спілки письменників України, генерал-лейтенант медичної служби Володимир Васильович ПАСЬКО. Командування та особовий склад Академії сухопутних військ висловлює співчуття родині та близьким. Пам'ять про видатну, яскраву особистість назавжди залишиться в наших серцях.

«Я І СЬОГОДНІ ВІДЧУВАЮ СЕБЕ ЧАСТИНКОЮ ВЕЛИКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СІМ'Ї, ЯКОЮ Є ДЛЯ НАС АКАДЕМІЯ»

Зустріч із випускниками Академії для курсантів – завжди приємна подія. Це можливість дізнатися про те, як адаптувався молодий офіцер у військах, чи справдилися його сподівання, а головне – на чому зосереджувати свою увагу під час навчання, аби в подальшому почуватися в новому колективі впевнено і комфортно.

Саме таким пізнавальним видався для курсантів 31 навчального курсу та всіх першкурсників тематичний вечір, присвячений Дню танкіста, на який запросили вихованця вишу старшого лейтенанта Артема Безбородова, що прибув до Львова на короткостроковий відпочинок із зони проведення Антитерористичної операції.

Ми не могли не скористатися такою нагодою, а тому влаштували зустріч майбутніх командирів-танкістів з офіцером, який ще донедавна проходив вишкіл разом з ними, а нині вже набув бойового досвіду, яким, власне, і поділився зі своїми товаришами по зброї.

Артем дійсно радо відгукнувся на нашу пропозицію взяти участь у тематичному вечорі, адже сам пам'ятає, з якою цікавістю слухав виступи випускників різних років. На його переконання, такі бесіди розширюють світогляд майбутніх офіцерів, дають можливість не лише розповісти про свої враження від входження в новий для себе колектив, але й реально змушують курсантів замислитися над своїм навчанням та вчинками. Тим більше тепер, коли на сході країни триває Антитерористична операція, яка вимагає від військовиків

міцних знань і навичок, готовності до виконання завдань в умовах ведення реального бою.

Розпочався захід із пізнавальної інформації ведучих про історію та сьогодення танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, розповіді начальника кафедри бронетанкової техніки полковника Дмитра Хаустова про будні воїнів-танкістів, героїчні вчинки військовослужбовців у ході проведення АТО. Зрозуміло, що з особливим бажанням зустріли присутні старшого лейтенанта Безбородова.

Як на мене, Артем спочатку трішечки нервував: не очікував, що доведеться виступати перед такою численною

аудиторією. Та коли побачив, з якою зацікавленістю курсанти ловлять кожне його слово, заспокоївся, адже усвідомив, що знаходиться у колі однодумців, яким не байдуже все те, про що він їм розповідає. Говорив відверто, нічого не прикрашаючи, не приховуючи. Приміром, із сумом згадав, що під час бойових дій три його машини були підбиті, але і його екіпаж знищив дві ворожих Т-72. Розповів також, як одного дня натрапили на залишений бойовиками Т-64. На вигляд танк був без серйозних пошкоджень, але потрібно було якомога швидше перевірити, чи вдасться його поставити у стрій. Саме тоді Безбородов згадав, як вчив курсантів полковник запасу Борис Матузко, і дав команду механіку-водієві запустити двигун.

— Сам став позаду танка і коли побачив білий димок, моїй радості не було меж, — розповідав Артем. — Це означало, що машину можливо запустити за допомогою тягача... Поруч проїжджала самохідна артилерійська установка із батальйону «Айдар». Хлопці радо відгукнулися на моє прохання, і невдовзі танк своїм ходом дістався базового табору, тим самим поповнив стрій грізних сталевих машин.

З неабиякою цікавістю слухали курсанти і розповідь про те, як його екіпаж за підтримки двох бойових машин піхоти виїхав для супроводу вантажівки, що мала підібрати поранених десантників, які виходили крізь позиції бойовиків з Луганського аеропорту. Під час руху колона потрапила під обстріл ворожої артилерії. Невдовзі Артем доповів командуванню, що вантажівка просто щезла, а він виводить бойові машини з-під обстрілу... І якою була його радість, коли, повернувшись до табору, дізнався, що, зосередивши вогонь по танку та БМП (терористи перехопили його розмову по рації), ворог просто загубив вантажівку, яка підбрала 47 десантників і благополучно доставила їх у розташування наших військ.

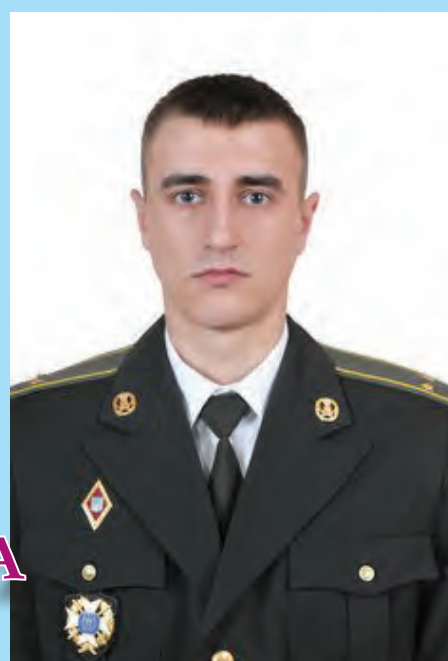
А далі були відверті та ґрунтовні відповіді на запитання викладачів і курсантів. Наголосив і на тому, що жалкує, що під час навчання не приділяв великого значення самостійній підготовці, не достатньо тісно спілкувався з викладачима-наставниками.

І хоча за часом тематичний вечір вже завершився, майбутні офіцери-танкісти не залишили клуб Академії. Вже в неформальній обстановці вони продовжили спілкуватися з Безбородовим. А от про що говорили — питання до них!

Підполковник Дмитро БОГОРОДИЦЬКИЙ

**Указом Президента України —
Верховного
Головнокомандувача
Збройних Сил України
Петра Порошенка
лейтенанта
Олександра Чорпіту
нагороджено орденом Богдана
Хмельницького III ступеня.**

ЗАПОВІТНІ МРІЇ ЛЕЙТЕНАНТА ЧОРПІТИ

У нього з дитинства була справжня чоловіча мрія — стати десантником. А здійснюються бажання, як відомо, коли ти не просто чогось прагнеш, а дуже прагнеш. Тож не випадково рік тому випускник інженерного факультету нашої Академії лейтенант Олександр Чорпіта отримав призначення в одну з частин аеромобільних військ.

Та лише півроку тривала мирна служба молодого офіцера. Звісно, він усвідомлював, що колись і йому доведеться виконувати справжні бойові завдання, адже протягом багатьох років житомирські десантники складають чи не кістяк українських миротворчих контингентів, допомагали налагоджувати мирне життя в колишній Югославії, Лівані, інших проблемних регіонах світу.

Втім, як і більшість українців, Олександр ніколи не думав, що зі зброєю в руках йому доведеться боронити власну землю від терористів, відстоювати цілісність і суверенітет України, при цьому навіть і гадки не мав, що північний сусід стане запеклим агресором.

— Коли російські війська окупували Крим, наша бригада в числі перших військових формувань перекрила загарбникам шлях на материкову Україну, — розповідає Олександр. — Ми передислокувалися на Херсонщину в район Генічеська. Інженерно-позиційний взвод, яким я командував, виконував тоді найнагальніші завдання щодо облаштування в стислі терміни блокпостів, встановлення інженерних загороджень вздовж адміністративного кордону з окупованою автономією.

А з початком подій на Донбасі житомирян перемістили на схід держави. Саме під Добропіллям і Слов'янськом, поблизу Карачуна лейтенант Чорпіта у свої 22 роки по-справжньому відчув

відповідальність, яка разом із погонями лягає на плечі кожного бойового офіцера. Відповідальність не лише за свої дії, але й за фаховість своїх підлеглих, які, виїжджаючи на розмінування, знешкоджували встановлені терористами мінні загородження, розтяжки, фугаси тощо. Доводилося працювати і з артилерійськими боєприпасами, що не вибухнули...

Упродовж кількох місяців перебування в зоні АТО взвод лейтенанта Олександра Чорпіти не лише успішно провів десятки розмінувань, а й у надзвичайно складних умовах — іноді в ході бою, а здебільшого під час обстрілів — встановлював інженерні загородження, облаштовував позиції та блокпости українських військовиків.

Поранення лейтенант отримав під Лисичанськом, коли колона сил АТО зупинилася, і сапери вирушили знешкоджувати виявлений ворожий фугас. По підлеглих Чорпіти вдарив шквальний вогонь із «зеленки»... Одна з черг підкосила Олександра; кулі навиліт пройшли крізь стегна. Але й після завершення бою поранений лейтенант відмовився від термінової евакуації й особисто керував знешкодженням фугасу.

Бойову нагороду лейтенант Олександр Чорпіта отримав з рук Президента України Петра Порошенка, який відвідав поранених військовиків у Головному військово-медичному клінічному центрі Міністерства оборони України в Києві.

Нині Олександр одужує і продовжує мріяти якнайшвидше встати у стрій захисників Вітчизни, щоб своїми звитяжними діями забезпечити мир і спокій на рідній землі. А мрії, як відомо, здійснюються!

ЗА НАВЧАННЯ – «ЗОЛОТО», ЗА МУЖНІСТЬ – ДОСТРОКОВЕ ЗВАННЯ

Капітан Петро Остапчук – випускник Академії сухопутних військ 2011 року. За навчання на факультеті ракетних військ і артилерії отримав золоту медаль та диплом з відзнакою. Нині командує мінометною батареєю 1-го батальйону 80-ї окремої аеромобільної бригади. Брав активну участь в антитерористичній операції на сході України. Чергове військове звання офіцера присвоєно за мужність у бойових діях, вміле керування підлеглими.

Трохи більше трьох років промайнуло з того часу, як Петро став лейтенантом. Як служитись йому в одній із передових військових частин Українського війська? Що розповідає про АТО та нелегкий військовий обов'язок із захисту незалежності та територіальної цілісності України? Якими постулатами керується фахівець у своїй повсякденній роботі? На ці та інші запитання він погодився відповісти, але за умови, що не торкатимемося глибоко особистого, того, що пережив у ході бойових дій з терористами...

– Той, хто говорить, що на війні не лячно, або каже неправду, або не був під вогнем, – розпочав розмову Петро. – Першу небезпеку відчув, коли ми їхали в зону бойових дій. Не з кращих були враження, коли побачив підбитий ЗиЛ, зруйнований міст. А коли десь попереду почали вибухати снаряди... Наша колона просто не могла рухатись. Тривога посилювалась, коли на дороговказях з'являлись написи, що до населеного пункту залишалось спочатку сорок, тридцять, а потім двадцять кілометрів... Запам'ятав і перший обстріл «Градами», і вимушений відхід нашої батальйонної тактичної групи, і відчуття, коли неозброєним оком побачив ворожі танки. Але, повірте, з часом і до цього звикаєш, і відчуття зовсім інші...

– Як довго ви перебували у зоні проведення антитерористичної операції? Які завдання виконували?

– Початок припав на 8 березня, а повернулися до Львова 3 вересня. Спочатку були на восьмому блокпості під Слов'янськом, дещо пізніше дислокувалися у самому місті. Саме з цим населеним пунктом пов'язане моє дострокове звання капітан...

Потім на виконання наказу командування АТО нас доправили до Луганського аеропорту. Ті спогоди, повірте, не з кращих: ми знаходились переважно у підвальних приміщеннях, адже перебували під постійним обстрілом

противника. Пам'ятаю, як нам доставили боєприпаси. Скупчення машин враз викликало обстріл «Градами», 120-мм мінометами. Важке поранення отримав мій підлеглий – молодший сержант Анатолій Устимюк. Осколками перебило артерію, м'язи, кістки. Ми не покинули нашого бойового побратима і збрали майже мільйон гривень на його лікування і реабілітацію. Зараз Анатолій перебуває у Франції. До нас дійшла приємна звістка: він вже почав «чути» ногу.

– Мільйон – чимала сума. Яким чином вдалося зібрати такі гроші?

– Через засоби масової інформації, Інтернет. Ми навіть не сподівалися, що так багато людей відгукнеться на наш заклик допомогти воїну. За моїми даними, навіть окремі народні депутати України долучилися до цієї справи. Але, на жаль, вже нічим не допомоги тим нашим хлопцям, які загинули за Батьківщину. У моїй батареї таких двоє, але про це не розповідатиму...

– Хто із твоїх підлеглих відзначився у зоні АТО?

– Перш за все, це – головний сержант другого взводу – командир четвертого мінометного розрахунку сержант Богдан Лисюк, старший навідник п'ятого мінометного розрахунку солдат Владислав Гурич. Інші також проявляли мужність і характер під час бойових дій. Ніхто не скиглив. А головне, що артилеристи-десантники завжди були в готовності за будь-яку ціну виконати бойове завдання. І я вдячний за це моїм підлеглим!

До речі, троє з них вирішили продовжити військову службу і вже в якості курсантів проходять вишкіл у нашій Академії. Це – Андрій Козловський, Павло Леськів і Михайло Стременюк. Я радію за них, вони достойні в подальшому бути офіцерами! А ще їх об'єднує справжня дружба, яка зміцніла в ході бойових дій. Зрештою, як і ми, семеро артрозвідників, які три роки

тому покинули стіни Академії, і нині підтримуємо зв'язок, телефонуємо один одному, ділимося новинами, розповідаємо про службу тощо. До речі, свого однокурсника капітана Максима Чередуєва з 24-ї окремої механізованої бригади зустрів під Луганськом. Шкода, що часу тоді для спілкування було обмаль...

– А які якості повинен мати офіцер Збройних Сил України? До чого повинні готувати себе, приміром, курсанти, які вже наступного року обійматимуть первинні офіцерські посади у військах?

– Перш за все треба бути патріотом з великої літери. Потрібно служити Батьківщині так, аби не було соромно перед самим собою, батьками, товаришами по службі. Тут оцінки «добре» або ж «задовільно», як кажуть, не проходять...

Про вимогливість не потрібно забувати. Але при цьому обов'язково поважати особовий склад підрозділу. Не можна забувати, що саме від підлеглих залежить виконання найвідповідальніших завдань, в тому числі і бойових. Це вони виборюють перемогу, а також «кують» і посади, і зірочки на погонах.

А, по-третє, нам потрібно постійно самовдосконалюватися. Якщо життя не стоїть на місці, значить, не повинен стояти і ти. До речі, під час навчання ми не до кінця це усвідомлювали. Так, ми морально готували себе до того, що, можливо, колись нам доведеться стати на захист Батьківщини. Але не могли знати, коли це відбудеться і що для цього знадобиться.

– Петре, нині ти та твої підлегли – у місці постійної дислокації. Бойові дії на сході України продовжуються, не зважаючи на оголошене припинення вогню. Але, як вважають українці, ще не сцезла загроза для нашої Батьківщини...

– Усі ми прагнемо повернення у зону АТО. Коли це буде, за місяць, два – не знаю. Зараз триває відновлення боєздатності наших підрозділів, чимало військовослужбовців проходять лікування та реабілітацію. Але всі горять бажанням якнайскоріше повернутися у стрій. Очікуємо й на підготовлене поповнення. Як, зрештою, на нове озброєння, адже з шести мінометів у нас не залишилося жодного... Вірю, що невдовзі ми будемо готові до виконання завдань за призначенням. Іншого шляху для перемоги над агресором немає і бути не може. Та й девіз десантника «Ніхто крім нас» – не просто красиві слова.

*Бесіду вів
Ігор МОСЕЙЧЕНОК*

Звітка про те, що капітан Андрій Вовкунович вивів два десятки військовослужбовців з оточення з-під Савур-Могили, знайшла своє відображення в українських ЗМІ у перший же день перебування бійців 40-го батальйону територіальної оборони ЗСУ у безпеці. Мені ж пригадалася майже подібна історія, що сталася понад 30 років тому в Афганістані і про яку я розповів на сторінках окружної газети Туркестанського військового округу «Фрунзевец».

«МИ ВИХОДИЛИ БЕЗ ТЕХНІКИ, ПІШКИ, АЛЕ У ФОРМІ І ЗІ ЗБРОЄЮ»

Тоді група спеціального призначення старшого лейтенанта Олександра Сівакова, яка знешкодила базу бойовиків у районі Файзабади і була виявлена моджахедами, не одразу почала відступ в сторону своїх військ. Спецпризначенці, навпаки, безшумно здійснивши маневр, на кілька десятків кілометрів просунулися в глибину території противника. Впродовж кількох днів, як правило, вночі, розвідники змінювали своє місцезнаходження, укриваючись в придорожній «зеленці», на схилах гір, а то і просто в рисових полях. Таким чином, вони ввели в оману противника, який метушився в пошуках групи, прочісуючи свій передній край оборони. За кілька днів спецпризначенці вийшли із бою цілими і неушкодженими, при цьому спромоглися підірвати склад боєприпасів та зброї.

Капітан Андрій Вовкунович не так давно полишив нашу Академію і відбув для проходження служби в зону АТО. На жаль, нам не вдалося зустрітися з ним у Львові, а тому пропонуємо його розповідь, яку оприлюднили наші засоби масової інформації.

Передусім він подякував Господу, що в команді не було ані пораних, ані загиблих. Інакше боротися за життя бійців, а тим більше виводити їх із оточення, було б набагато проблематичніше. І не відомо, чи довелося би йому нині говорити про друге своє народження!... Хоча без жодного пафосу Андрій цю історію розповідав як про буденну, звичайну роботу. Але ж пережити за 16 діб довелося чимало! Тим більше що противник просто нишпорив у пошуках наших військовиків.

– Ми виходили без техніки, пішки, але у формі і зі зброєю, – розповідає Андрій Вовкунович. – Чи не одразу вирішив ввести в оману терористів: зробили вигляд, що йдемо в один бік

та невдовзі змінили маршрут руху і пішли в інший бік. Разом зі мною було 21 військовик.

Йшли по карті. Полями, через посадки та лісосмуги, від джерельця до джерельця. Рухалися вночі, вдень відпочивали. З собою їжі та води не було. Спали просто на землі, лягали, притулювшись один до одного. Таким чином зігрівалися. Уявляєте, якщо хтось уві сні перевертався на інший бік, всі 20, також здійснювали цей «маневр».

Можливо, наше просування було б швидшим, якби не «допомога» окремих місцевих жителів. Скажімо, в одному з сіл нас просто здали терористам. Напередодні у пошуках їжі ми дісталися кукурудзяного поля. А коли зранку полишали його, хтось із нас необдуманно залишив облужений початок. Цю інформацію селяни й донесли «денеєрівцям», які впродовж наступної ночі шалено обстрілювали навколишні посадки, заставляючи нас щоразу змінювати місце дислокації. Як на мене, тих, хто підтримує так звану ДНР, і тих, хто проти неї, – порівну.

Як же виживали наші вояки? Капітан розповідає, що їжу брали з полів, в основному кукурудзу та соняшник, а пили дощову воду. Для цього пристосовували плащ-накидки. А останні 5 днів просувалися взагалі без їжі та води. Доступ до неї був відсутній: місцеві мешканці «по ланцюжку» із села в село передавали інформацію про їхнє можливе пересування. Так що всі джерела для них були перекрыті; як правило, там виставляли «секрети». Доводилося стискати волю в кулак і продовжувати просуватися до своїх. На цьому шляху неодноразово вступали в бій. І на засідки бійці напорювалися не один раз...

– Мене запитують, чи було страшно? – розповідає далі капітан. –

Безумовно, що так. Лише дурний не боїться. А найстрашніше було, коли вперше під мінометний обстріл потрапив. Та з часом і до цього якось звикаєш. Вважаю, що наша група була останньою, яка вийшла з оточення. Принаймні, окрім «денеєрівців» та російських військовослужбовців ми більш нікого не бачили і не зустрічали. А ще на нашому шляху були дві колони російської техніки по 25 – 30 машин у кожній.

Вийшли бійці в 60 км від Маріуполя. Спочатку попросили води, бо дуже хотілося пити. А потім – трішечки гарячої страви. Усвідомлювали, що після п'яти діб вимушеного голодування набивати шлунок не можна. Тому харчувалися малими порціями через три години. Хоча більшість з них вже на другий ранок нормально снідали. Найсмачнішим був борщ. А ще запам'яталась їм перша ночівля в наметі, який видався для них п'ятизірковим готелем, помивка в маріупольській лазні, чиста білізна та односторої...

– Зараз у хлопців настрої бойовий. Після перепочинку вони знову відбудуть в зону АТО, – завершив свою розповідь Андрій Вовкунович. – Справу потрібно доводити до логічного завершення. Та це з часом, а зараз найголовніше те, що живий і здоровий повернуся до Львова, до дітей, які чекали на тата!

Ігор МАХНО

ДОСВІД – ЗАПОРУКА УСПІХУ

Посаду підполковника Нестерука легкою вважати не можна, адже начальник циклової комісії перш за все викладач, і, як будь-який інший педагогічний працівник, він змушений докладати чимало зусиль для якісного навчання підлеглих. Наприклад, фахівець, підготовлений до роботи у галузі інженерної механіки, може займати первинні посади техника, старшого техника, інструктора з водіння, начальника контрольно-технічного пункту, командира взводу, начальника майстерні технічного обслуговування тощо.

– Ті, хто навчається за спеціальністю «електротехнічне забезпечення», як правило, потрапляють у війська на посаду начальника електростанції, – розповідає Володимир Леонтійович.

А загалом, на цикловій комісії курсанти навчаються за багатьма дисциплінами. Серед них: машини інженерного озброєння та дорожні, військові мости та шляхи, двигуни внутрішнього згорання та базові інженерні машини, взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання, гідравліка, експлуатація та ремонт озброєння і техніки інженерних військ, матеріалознавство, основи метрології та електричних вимірювань, основи електронної та мікропроцесорної техніки, електричні машини та трансформатори, електроустаткування електростанцій і підстанцій, експлуатація електроустаткування електричних станцій та електричних мереж, релейний захист і автоматика електричних систем, електропостачання військ та електротехнічні засоби та інше.

– Усі практичні заняття у нас відбуваються на полігоні, – розповідає начальник циклової комісії інженерного та електротехнічного забезпечення. – Подаємо заявку і протягом тижня-двох закріплюємо теоретичні знання на базі Міжнародного центру миротворчості та безпеки Академії сухопутних військ. Це і є наша, так би мовити, школа майстерності, де курсанти вчать діяти у різній обстановці.

– А чи є у ваших вихованців перспектива щодо подальшого навчання за фахом, адже випускаються вони, отримавши неповну вищу освіту?

– Звичайно є. Диплом, який одержує наш випускник, дає право продовжувати навчання у вишах для отримання повної вищої освіти. Більше того, за словами офіцера, є й такі, хто не бажає опановувати кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст», а тому круто змінює свій кар'єрний зріст після кількох місяців навчання у коледжі. Наприклад, вже сьогодні на першому курсі факультету інженерних військ та військ РХБ захисту Академії навчаються молодший сержант Василь Морозов, курсанти Юрій Дем'янчук, Роман Бірук та Валерій Смазчук. Ще вчора вони були серед кращих курсантів коледжу, а ось тепер здобувають офіцерський чин, як кажуть, з нуля.

Крім начальника, на цикловій комісії працюють старші викладачі майори Олександр Ємельянов і Руслан Ластавчук, викладачі – капітан Микола Кучер, працівники ЗС України полковник запасу Василь Цегельник і підполковник запасу Василь Денис.

... 35 років віддав війську полковник запасу Василь Цегельник. Служив у Забайкальському військовому окрузі, Азербайджані (Нагірний Карабах), Чорнобилі. Нагороджений медаллю «За бойові заслуги». А майор Олександр Ємельянов двічі виконував обов'язки миротворця в Лівані.

Відтак цілком зрозуміло, що кістяк цього навчального підрозділу має багатий службовий та життєвий досвід, який уміло використовує під час теоретичних або практичних занять із курсантами.

Приміром, начальник циклової комісії підполковник Володимир Нестерук прибув до коледжу з 24-ї окремої механізованої бригади. 1998 року він закінчив військовий інженерний факультет при Кам'янець-Подільській державній аграрно-технічній академії та проходив службу на посадах від командира взводу до начальника штабу окремої військової частини.

– Досвід – це серйозно, – каже він, – майже завжди ти можеш підказати курсанту, як діяти за тих чи інших обставин. Пригадую, як ще капітаном, а було це 2004 року, виконував завдання з розмінування у складі зведеної саперної роти у Новобогданівці. Там на базі зберігання артилерійських снарядів через пожежу склалася надзвичайно важка обстановка. Під час вибуху снаряди розлетілися на відстань до 30 кілометрів. Людей, зрозуміло, евакуювали, а наш підрозділ, до якого входили лише офіцери і контрактники, 28 діб знешкоджував смертельну зброю. Більше місяця перебувати у тій зоні було не можна: втрачалося почуття небезпеки, що могло призвести до фатальних наслідків...

На особистому рахунку підполковника Володимира Нестерука було 1242 снаряди, за що й отримав тоді нагрудний знак «За розмінування» І ступеня. І сьогодні інколи він розповідає про це курсантам під час проведення занять. Згадує й інші моменти своєї служби, адже його вихованці повинні не лише добре засвоїти теоретичний матеріал, але й всебічно підготуватися до майбутньої роботи з підлеглими.

...За менше ніж півроку у Військовому коледжі сержантського складу Академії відбудеться черговий випуск фахівців. У наш надскладний час, коли на сході України не згасає збройний конфлікт, випускний курс підполковника Нестерука вже зробив свій помітний внесок у справу перемоги. Група курсантів-інженерів побувала на базі зберігання озброєння у Ярмолинцях, де відновлювала техніку, що була пошкоджена в зоні проведення Антитерористичної операції. Вони давали нове життя танкам, БМП, БТР та автомобілям, які повернулися у бойовій стрій. Інша група їздила по військових частинах і готувала техніку до АТО. Упевнений, військовослужбовці багатьох армійських колективів сказали та кажуть їм за це щире «дякую».

І В ДЕВ'ЯНОСТО П'ЯТЬ ФРОНТОВИК У СТРОЮ!

Народився Семен Андрійович Гіренко в селі Обіточне, що в Запорізькій області. Життя складалося, як і в багатьох його ровесників довоєної пори. Після закінчення середньої школи 1939 року вступив до Московського інституту рибної промисловості і господарства. А це вже був подвиг для сільського хлопця, здолавшого непростий конкурс, коли є десять бажаючих на одне місце...

Влітку 1941 приїхав у рідне село на канікули... І в Москву вже не повернувся: разом з друзями без жодних вагань пішов у військкомат, який скерував юнака у 51 запасний полк.

– З новобранців, які мали вищу або незакінчену вищу освіту, спочатку сформували окремий батальйон. Але пізніше розподілили по військових училищах, – розповідає фронтовик. – Нас навіть не перевдягали у військову форму. Несподівано 25 серпня німці почали масований наступ на Запоріжжя. Усіх відразу кинули в бій. Але вже наступного дня у верхах прийняли рішення відправити нас до Сталінграда, де, власне, за сім

Скільки у нас залишилося фронтовиків, тих, справжніх, які пройшли важкими дорогами Другої світової? Відповідь знайти неважко, але, як жартує Семен Андрійович Гіренко, нині ветеранів можна перелічити на пальцях однієї руки. І це говорить людина, якій нещодавно виповнилось... 95 років.

А ще він вважає, що ще менше залишилося тих, хто був чорноробом на тій страшній війні. Розповідає, що раніше про це не замислювався, аж допоки років з десять тому до такої думки його не підвів один із кореспондентів, який розповів про його тернистий військовий шлях. І дійсно, а як можна назвати винищувача танків, тричі важко пораненого, людину, яка після лікування знову і знову поверталася у бойовий стрій?

місяців я пройшов вишкіл і був призначений командиром взводу винищувачів танків. Так і почав я воювати проти фашистів двома «сорокопятками».

Воював на різних фронтах, брав участь у боях за визволення Кримського півострова, Білорусії та Прибалтики. За міжність і відвагу отримав чимало нагород, серед яких орден Червоної Зірки, три ордени Великої Вітчизняної війни. Вже за незалежної України груди ветерана прикрасив орден Богдана Хмельницького III ступеня!

– Як потрапив до Львова? Моя сестра – вчителька, її одразу після визволення міста скерували сюди на викладацьку роботу. Я ж після війни поновитися в Московському інституті не зміг, бо згоріли усі документи і архів. Прислухався до поради сестри і перебрався до Львова. 1948 року закінчив заочно педінститут... Свою подальшу долю з армією не пов'язував, бо був інвалідом третьої групи. Але якраз у той час почалася «холодна війна». Кілька разів до мене приходили з військкомату і просили повернутися в армію. Мовляв, дуже потрібні спеціалісти з протитанкової оборони. Так я знову став артилеристом, дослужився до полковника.

А останнє місце праці фронтовика – і цим він дуже пишається! – кафедра виховної роботи Академії сухопутних військ. Він не полишає з нею зв'язок і нині, радо відгукується на зустрічі з курсантами. І надзвичайно цінує те, що його пам'ятають, шанують і вітають з усіма святами... Так, як це було зараз, в день його 95-річчя!

частина II

РЕАНІМАЦІЯ
НОВОРОСІЇ
ЯК ПРОЯВ

ІМПЕРСЬКОГО

СИНДРОМУ КРЕМЛЯ

*Заснування чи зміна
назви?*

Після того, як утворилася ця губернія, назва «Новоросія» ще тривалий час не приживалася. Натомість цю територію традиційно називали «Запоріжжям» або «Степом». Намагаючись стерти історичну пам'ять українського та інших народів Північного Причорномор'я, Катерина II вдалася до перейменування вже існуючих населених пунктів, часто подаючи це як їх заснування. Одеський історик Анатолій Мисечко зазначав так: «Власні назви, пов'язані з місцевою природою, географією, мовою та історією, замінювалися на політично доцільні, кон'юктурні і штучні... Ці назви зникли, знову ж таки виходячи з політичної доцільності, і сьогодні їх реанімують на потребу часу, навіть часто не розуміючи їх сенсу, з якої причини вони з'явилися, коли і де та з якої причини зникали. Саме на потребу часу їх знову дістають із забуття, прикриваючи пошуками історичного минулого свою агресивну суть».

Так у 1794 році Катерина II перейменувала Хаджибей (Коцюбіїв) на Одесу, видаючи це за заснування міста, хоча до цього під різними назвами воно було відоме вже понад 400 років. Територія нинішньої Одеси була заселена греками ще в VI столітті до нашої ери. Саме козацькі загони, що діяли під орудою отамана Антона Головатого у

складі військ О. Суворова, 13 вересня 1789 року першими захопили турецьку фортецю Ені-Дунья поблизу Хаджибея. Після звільнення цього міста від турків українці стали його першими мешканцями.

Увічимо своїх катів?

заборону викладання українською мовою у Києво-Могилянській академії.

1764 р. — Скасування Катериною II українського гетьманства, а також ліквідація українських навчально-культурних закладів та усунення від влади українськомовних чиновників.

1764 р.-1765 р. — Скасування Катериною II української держави

Утворення Катериною II Новоросійської губернії було лише частиною її колонізаторського плану поневолення України і ліквідації найменших можливостей її існування як окремої держави чи навіть автономії у складі Російської імперії. Серед багатьох злочинів Катерини II проти українського народу згадаймо наступні:

1763 р. — Указ Катерини II про

Гетьманщини та ліквідація козацького устрою на Слобожанщині.

1766 р. — Заборона Києво-Печерській лаврі друкувати букварі і церковні книги українською мовою і без дозволу Синоду.

1775 р. — Підступний напад московських військ на Запорозьку Січ і її зруйнування після вирішальної допомоги запорожців у російсько-турецькій війні 1768-1774 рр.

1777 р. — Виселення кримських татар з Криму та українців з

України, а на обжиті ними місця переселення московитів.

1780 р. — Спалення книгозбірні Києво-Могилянської академії, що збиралася понад 150 років і була однією з найбагатших бібліотек Східної Європи.

1781 р. — Знищення решток козацького самоврядування на Лівобережжі та запровадження російської системи управління у 1783 р.

1783 р. — Остаточне закріпачення селян Лівобережної України.

Придушення Катериною II українського національно-визвольного руху — Коліївщини у 1768 році та Турбаївського повстання 1789-1793 років.

Без перебільшення, Катерину II можна вважати одним із найжорстокіших ворогів українського народу. І дуже прикро, що за часів «помаранчевого» президента «вдячні потомки» поставили пам'ятники Катерині II в Одесі і Севастополі. Більшовики у 1917 році нищили пам'ятники царям, а в незалежній Україні їх відновлюють. І це в той час, коли у Полтаві вже протягом п'яти років депутати міськради блокують встановлення пам'ятника гетьману Іванові Мазепі, що передбачалося Указом Президента України 2007 року. Величний монумент І. Мазепи виготовили у Києві, де він досі зберігається на території художнього комбінату. Така ж доля спіткала пам'ятник останньому кошовому отаману Запоріжжя П. Калнишевському в Одесі, Указ про встановлення якого також був виданий 2007 року.

Катерина II і В. Путін: спільне і відмінне

Порівнюючи політику Катерини II і В. Путіна, можна побачити багато спільного і зовсім мало відмінного. За характером Катерина II і В. Путін — прагматики з виразними елементами цинізму. Як і Катерина II, В. Путін — розумний, витривалий, терплячий, вміє дочекатися свого часу, щоб безжально і холодно-кровно завдати удару. Як і Катерина II, В. Путін є прихильником максимальної централізації й уніфікації імперської влади, дотримується правила — бути твердим у своїх рішеннях: краще погано зробити,

ніж змінити думку. Як і Катерина II, В. Путін вважає, що все вирішують імператори, царі, президенти, генсеки, губернатори і керівники спецслужб (Таємної канцелярії, НКВД, КДБ і ФСБ), а народ — це інертна маса, що потребує сильної руки, хліба і видовищ.

Як і Катерина II, В. Путін вважає, що Росія на міжнародній арені має вести наступальну і навіть агресивну політику, насаджуючи усюди своїх васалів і маріонеток. Як і Катерина II свого часу, сьогодні В. Путін має безмежну владу в Росії і, попри його офіційний титул «президент», має усі підстави вважатися «самодержцем всея Руси».

Захопивши і поневоливши Україну разом з її свободолюбним українським народом, Катерина II 250 років тому намагалася, а В. Путін намагається сьогодні «прирастити імперію» за рахунок України, адже без неї імперія не може існувати. Катерина II підступно захопила і зруйнувала Запорізьку Січ після того, як використала десятки тисяч українських козаків у війні з Туреччиною. В. Путін підло захопив Крим і намагається підступно захопити Південний Схід України після того, як Україна і Росія були складовими частинами СРСР і винесли найважчий тягар у війні з німецьким фашизмом. Як і Катерина II, В. Путін протягом тривалого часу створював «п'яту колону» в Україні, «пригодовуючи» зрадників і насаджуючи свою агентуру.

Як і для Катерини II, для В. Путіна русифікація і нищення української мови є засобом руйнування України зсередини, перетворення українців на малоросів і новоросів. Як і Катерина II та Й. Сталін, В.

Путін не визнає національних прав корінних народів Криму — українців, кримських татар, греків, караїмів та кримчаків, і все робить для того, щоб їх через 70 років депортувати знову, або позбавити їх національної ідентичності і перетворити на «россиян».

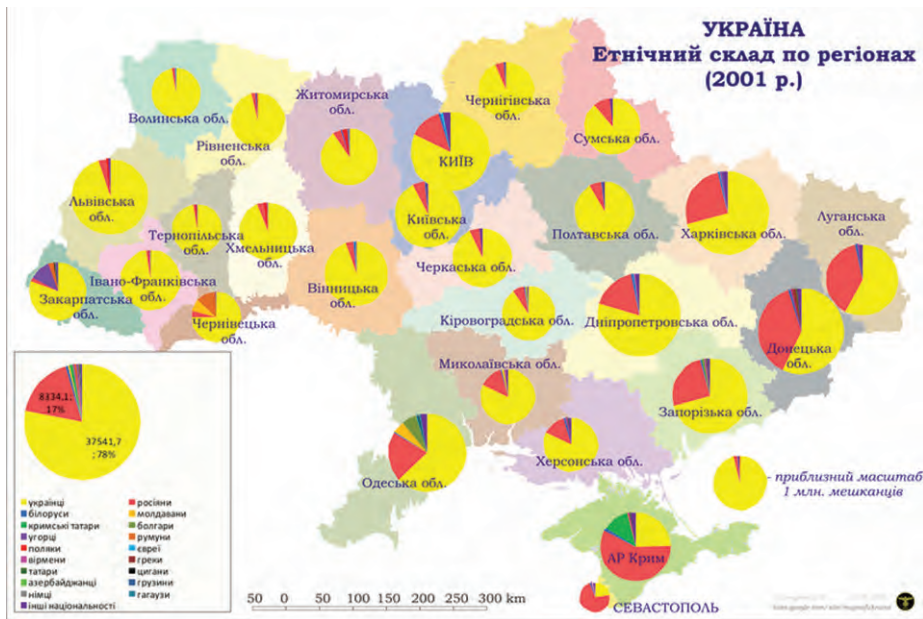
Найвищою мірою цинізму є твердження В. Путіна про «громадянську війну» в Україні в той час, коли щодня сотні бойовиків і десятки одиниць важкої військової техніки, а також великі грошові суми відправляються з Росії на територію Донбасу для «порятунку російськомовного населення від бандерівців та київської хунти».

Або згадаємо хоча б те, що В. Путін, як і Катерина II, дозволяє собі жити в неймовірній розкоші. І це тоді, коли 80% російського населення, за даними КПРФ, живе за межею бідності. Порівняння в поведінці Катерини II і В. Путіна можна було б продовжувати, але це вже тема окремої статті. Головний висновок, який ми можемо зробити з цього порівняння, це те, що минають цілі століття, а імперський характер Росії залишається незмінним.

Південний Схід — це Україна

Неупереджений і об'єктивний аналіз історичних фактів свідчить про абсолютну безпідставність тверджень про те, що на півдні та сході України буцімто переважає російське населення, яке, мовляв, тільки й мріє, щоб цей регіон був приєднаний до Росії. Що такі

твердження не відповідають дійсності, свідчить, зокрема, й перепис 2001 року, згідно з яким частка етнічних росіян становила: у Донецькій області — 38,2%, Луганській — 39,0%, Харківській — 25,6%, Запорізькій — 24,7%, Дніпропетровській — 17,6%, Херсонській — 14,1%, Миколаївській — 14,1% і Одеській — 20,7%. В Одесі, наприклад, за цим переписом 67% одеситів є етнічними українцями і лише 28% — етнічними росіянами. Приблизно таке ж співвідношення українців і росіян і в інших обласних центрах.

Незважаючи на масштабну московську військово-політичну підтримку «ДНР» і «ЛНР» та підірвні диверсійні акції з боку Росії широкого повстання в Донецькій і Луганській та шести інших областях «історичної Новоросії» не сталося. Як каже проросійський письменник, прихильник відродження «Новоросії» і житель Луганська Гліб Бобров, «У півмільйонному Луганську на переможний мітинг після референдуму вийшла одна тисяча чоловік! На семимільйонний Донбас не набереється і 3 тисяч ополченців — це менше 0,5% населення! Про який виразний опір можна казати?!»

Із завзяттям, що гідне кращого застосування, кремлівські політехнологи та ідеологи ділять населення України на російськомовне і україномовне. Хоча такого розподілу насправді не існує. Практично 100% населення України, навіть на «далекому Заході», є російськомовним і україномовним одночасно. У

Кремлі не хочуть усвідомити, що бути росіянином і вихвалити Путіна — не одне й те саме, що мільйони етнічних росіян і мільйони російськомовних українців є патріотами України. Головне — не мова, головне — ті думки, переконання, які нею викладаються.

Хто захистить росіян в Росії?

Якщо хтось сподівається, що після Путіна до влади в Росії придуть демократичні сили, то він помиляється. Проблема Росії не в «поганих царях, генсеках і президентах». Проблема Росії — в імперській ментальності російського народу, яка прищеплювалася йому протягом століть. Радше бути голим і босим, але відчувати себе громадянином «Великої Росії, котрою все бояться». Тому в Росії дуже популярні хоч і жорстокі, але «сильні лідери» — Александр Невський, Іван Грозний, Пьотр I, Єкатеріна II, Ніколай I, Іосіф Сталін, В. Путін. Для російського народу військова велич Росії — понад усе. Їх чомусь не бентежить, що РФ, маючи такі величезні природні багатства, за обсягом бюджету посідає 11 місце у світі навіть після «найбіднішої» країни Євросоюзу — Іспанії. А за рівнем ВВП — 7 місце у світі, пропускаячи поперед себе США, ЄС, Китай, Індію, Японію і Німеччину.

Росіян і їхнього Путіна чомусь не тривожить, що населення Росії щорічно зменшується майже на мільйон, що в Росії налічується понад 9 млн. безробітних і понад

4 млн. безхатченків, а кількість безпритульних дітей становить щонайменше 4 млн. Їх не бентежить, що з криміногенних причин щорічно гине понад 150 000 чоловік, близько 40 000 чоловік щорічно вмирає від вживання неякісного алкоголю, а 30 000 чоловік помирає від вживання наркотиків. Їх не бентежить, що в Росії безвісти щорічно зникає близько 50 000 чоловік. Їх не бентежить також і те, що в Росії налічується 12 млн інвалідів (майже 10% населення!), до 15 млн алкоголіків, до 3 млн наркоманів, 1 млн психічно хворих, 1 млн хворих на туберкульоз, 2,5 млн ВІЛ-інфікованих. В Росії видатки на охорону здоров'я однієї людини становлять в середньому 40 дол., тоді як у США — 2 400 дол. Щоб переконатися в цьому, до недавнього часу досить було ознайомитися з доповіддю російської Агенції РИФ в Санкт-Петербурзі (http://www.rf-agency.ru/acn/stat_ru.htm). Але якщо ви спробуєте сьогодні відкрити це посилання, то прочитаєте наступне: «В связи с изменением в российском законодательстве, эта страница временно недоступна для просмотра». Отже, на радість прихильникам Путіна, російське законодавство неухильно «вдосконалюється». Можливо, завтра ми дізнаємося, що серед співробітників Агенції РИФ ФСБ РФ викрила бандерівців, які намагалися спотворити картину щасливого буття російських громадян...

Путін не переймається захистом росіян в Росії, тому що сьогодні йому не до того. Нині для нього головний пріоритет — захистити «русскаязычных в Новоросии», вбиваючи і калічучи їх тисячами та руйнуючи наявну інфраструктуру. І все це жахіття триває тому, що Путіну дуже хочеться стати імператором. А без України зробити це буде дуже важко, майже неможливо. Отже, дорогі українці, від нас з вами залежить — чи стане Путін імператором, а чи захистимо ми нашу Україну і самих себе? Чи вона стане частиною Російської імперії, а ми — її третьосортними громадянами, яких виселятимуть до Сибіру і на Далекий Схід, як це вже було за часів Петра I, Катерини II і Сталіна.

Олексій ВОЛОВИЧ

«МИР ДАЮ ВАМ»

Духовний центр у Зарваниці, що на Тернопільщині, який входить у двадцятку найбільших Марійських святинь світу, наприкінці вересня став місцем військової молитви. Тут відбулося вже шосте Всеукраїнське військове паломництво, яке проводилося під гаслом «Мир даю вам».

Бажання взяти участь у паломництві виявили чимало офіцерів, військовослужбовців служби за контрактом та строковиків як Збройних Сил, так і інших військових формувань України та членів їхніх родин. Як зауважили організатори заходу, цього разу ініціатива проведення військового паломництва виходила від самих військових. Зараз воїнам вкрай потрібна духовна підтримка, вони мусять усвідомити, що за них моляться. Серед прочан були і курсанти нашої Академії.

– Проща мала на меті згуртувати церкву довкола потреб військовослужбовців ЗСУ та інших військових формувань України. Це паломництво має особливе значення, бо ми нині переживаємо дуже складні часи, – наголосив військовий капелан Андрій Зелінський, який нещодавно повернувся із зони Антитерористичної операції. – Гуртом докладаючи чимало зусиль до справи миру, ми зможемо допомогти реалізувати задумане. І це є найголовніше, за що ми молимося. Дуже важливо, щоби наша молитваєднала нас.

За покликом серця на військове паломництво до Зарваниці прибулипредставники різних конфесій. Їх супроводжували духовні настоятелі, військові капелани, священики. За два дні святе місце, де у храмі Пресвятої Трійці зберігається чудотворна ікона Божої Матері, відвідали понад тисячу людей у погонах.

– Ті, хто повернувся з АТО, вже відчули силу Божу і дякуватимуть за життя, яке їм Господь Бог зберіг, але серед паломників є й такі, які будуть туди відправлятися. Вони тут відчують підтримку і духовно збагатяться, – наголосив головний капелан Українського війська від УГКЦ преосвященний владика Михаїл Колтун. Він, до речі, є керівником департаменту Патріаршої курії Української Греко-Католицької Церкви у справах душпастирства силових структур України.

Курсант-першокурсник факультету наземної артилерії Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного Андрій Сивус, який ще декілька місяців тому служив стрільцем-зенітником 80-ї окремої аеромобільної бригади, переконаний, що духовна допомога дуже необхідна, особливо на передовій. У Зарваниці він молився за тих хлопців, які захищають нашу землю на Донбасі, за тих, кого вже з нами немає.

Головний редактор
Ігор МАХНО

Редакційна колегія:
Павло ТКАЧУК
Юрій ГУСАР
Ігор МОСЕЙЧЕНОК

Дизайн та верстка:
Ірина ШАПОВАЛОВА

Думка редакції не завжди збігається з думкою авторів. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Редакція залишає за собою право використовувати матеріали, редагувати та скорочувати їх на свій погляд. Листи, рукописи, фотоматеріали не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами – лише на сторінках журналу.

При використанні матеріалів посилання на журнал обов'язкове.

Журнал зареєстровано в Міністерстві юстиції України.

Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія КВ № 17548-6398Р
від 17.03.2011 року

Адреса редакції:
79012, м. Львів,
вул. Героїв Майдану, 32
E-mail: asvpress@gmail.com
Інтернет: <http://www.asv.gov.ua>

Віддруковано
в друкарні Академії
сухопутних військ
імені гетьмана
Петра Сагайдачного

Обсяг – 6 друк. арк.
Замовлення
№ 64 від 29. 09. 2014 р.
Наклад – 500 прим.

ОФІЦЕР УКРАЇНИ

ЖУРНАЛ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ІМ. ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

